

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Merchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

De Evangeliiis in Ecclesia legi solitis per Dominicas Adventus. Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](#)

TRACTATUS II.

DE EVANGELIIS IN DOMINICA ADVENTVS.

PRÆFATIO.

Duplici modo ad se Deus solet peccatores attrahere; amore scilicet & timore amore, quasi funiculis Adae & vineis beneficiorum, suavitate allicit timore, quasi rumbibus duris minarum levitatem intertextus, fortiter trahit & compellit. Cum itaque de primo adventu Domini jam tractaverimus, qui pietatis plenus est, ideoque suavitatem attrahens Adae filios: *Fidele enim sermo & omni acceptio digna, quia Iesus Christus venit peccatores salvos facere. Nunc tractandum est de adventu secundo, qui rigor plenus est ideoque concutit & compellit eos qui lenitate vix trahuntur. Illus memoriam proponit frequentius Ecclesia per Dominicas Adventus, qui & signa in Sole & Luna cum retrofere futuro representant, & vocem Joannis clamantis in deferto proponit, qua igitur fecurum, venturum Judicium inculcat. De hoc Judicis adventu multa prodiximus in horo Pastor. Tom. I. Tract. 3. de quibus pauca hic in ordinem redigenda sunt juxta textum Evangelium. Deinde aliqua subiecimus ex Epistola S. Paulini ad Adventus legi foliis, quia continet præclaram exhortationem omnibus Christianis perutilem.*

LECT. I.
Tripartita:

DOMINICA I. ADVENTUS.
Ex signis in Sole, Luna, & Stellis, &c.
Luc. 21,

PARS I.
De misericordia & iustitia Dei.
Psal. 100

Duae sunt in Deo perfectiones, quæ sibi mutuo adversari videntur, Misericordia & Iustitia sunt tamen velorū coniunctissima & confederatissima, quantum unanumquam est sine altera; & utriusque latus ab initio facilius usque ad finem à filijs Adae sunt decantanda. *Misericordiam & iudicium canabo tibi Domine.* Nec misericordiam vult cantare sine iudicio, nec iudicium sine misericordia, quandoquidem hæc in Deo semper invenerimus coniuncta quia nec in bonitate misericordia perdit iudicij severitatem, nec in iudicando cum severitate, perdit misericordia bonitatem. Sed prius tamen misericordiam, quam iudicium vult cantare non enim dicit, *Judicium & Misericordiam canabo tibi, sed Misericordiam & iudicium, quia semper Misericordia præcedit iudicium.* Attende id in particulari.

1. Præcessit Misericordia in Angelis, dum eos in celo creat cum sublimibus gratiae donis: simul enim erat in eis condens naturam, & largiens gratiam, ut ex S. Augustino loquuntur Theologi. Postmodum sequitur iudicium, dum illis ingrati donis contra donantem superbe se exulerunt, ideoque de celo in abyssum corruerunt. Merito ergo cum Piatte hic dicimus, *Misericordiam & iudicium canabo tibi Domine.*

2. Præcessit misericordia in homine, dum ad similitudinem Dei creatus est, in loco voluntatis constitutus: declaratus universi orbis Dominus iustitia originalis dote adornatus. Postmodum sequitur iudicium, quia cum in honore esset, non intellexit post eum favores Dei: facilium præcepit non transgredi: unde in loco voluptris ejus est Angelico ministerio, & flammeo gladio, (iustitiae divinae præferente symbolo) ad introitum paradisi collato, ne regredieretur impediens. Iterum igitur hic, *Misericordiam & iudicium canabo tibi Domine.*

3. Præcessit misericordia diluvium, dum cœnatum annis aurea moneretur Noë de arca, simulque constituitur Praecoonuentia, ut à peccatis omnes de terræ. Sed cum monita iusti Noë, divinam rationem homines ita viam corruptæ carnis fecerint, despiciunt, sequitur severum iudicium, universalia cataclismo orbem inundante, *Misericordiam & iudicium canabo tibi Domine.*

4. Præcessit misericordia ante conflagrationem Sodoma, nam lento gradu procedit Dominus patiens expectans si forte convertantur, *Descentam Gen. 18.* inquit, & video, si clamorem quæ venis ad me, opere compleverint, ideo dicit, *Nun Abraham clare potest quæ futurus sum: sed quia præcepimus isti filii suis, ut custodiant viam Domini. Propterea etiam intercessorem eum esse permittit, & si decem fuerint iusti, liberationem omnium promittit. Sed quia decem iusti non sunt, legitur iudicium in vindictâ originis, compunctionem tamen misericordie, dum Lot & familiam eius liberat, urgens & cogens eum exire, dum etiam propter precium eius iubis S. genit servatur. Quid igitur? Nonne etiam hic *Misericordiam & iudicium canabo tibi Domine.**

5. Præcessit misericordia ante Ægypti populi cum Rego suo submersione, quia & mulier rotatus fuit per Moysen, ut divino pataret precepto dimicando Israhelicum populum; & coelestibus pro-